

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dimarts 7 de Mars de 1900

Núm. 3.509

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llibreria Malloré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 4
a propiols trimestres . . . . . 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anónels, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que
XAROP SERRA
es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de..... **TOS**

La que paga més contribució de la província.

Secció doctrinal

Civilització

Cal convencers de que la civilització humana es encara molt enderrida. Adhuch los nucleos socials que posseheixen major cultura, donen positives mostres de trobarse en un estat moral atressadíssim. La civilització ha avansat en lo que té relació ab lo progrés material y en tot lo que pugui esser referit al desenrotll de las inteligencias; més la moral humana resta atressada, sobretot la moral humana de las colectivitats, y la moral del individu que s' relaciona ab la vida política y social. La empena del progrés ha somogut las inteligencias millorantlas, pero no ha pogut modificar los sentiments. Y es perque al esperit humà li es més fàcil comprendre be que pensar be, adquirir coneixements que millorar las activitats morals. L' individualisme salvatge de las rasses primitivas no s' ha esborrat encara del esperit humà. Tothom pensa en dominar; ningú en anar endevant sense causar perjudicis. Encara s' escriu ab sanch la historia dels pobles. Encara Estats que s' dihen civilisats son adoradors de la força brutal y no reporen cap altra para anorrear nucleos de civilització veritable ab l'únic fi de treuren ventatjas materials.

Las rasses anglo-saxonas, que s' tenen per civilisadas, cometen grossas injusticias á Filipinas y á l'Àfrica austral, tot dibent que la civilització ho exigeix, mes tenint solzament en compte lo mercantilisme y vestint aquest ab l' estúpit patriotisme, negació de la veritable moral de las societats perque embruteix els pobles fentlos inconscients y privantlos d' exercir influencia en la direcció del Estat. Y ls altres pobles que s' crehen viure la vida de la civilització s' indignan avuy contra Inglaterra, no més que perque no son ells los que cometen aqueix atemptat humà que tothom censura, pero que ningú procura evitar. Demá un altre Estat realisarà un acte semblant al que ara comet Inglaterra, y aquesta y ls altres pobles farán veure que s' indignan, mentres aquell Estat, imitant á la rassa inglesa, inflará l' patriotisme, y parlant de civilització anorrearà al nucle social, que pugui ser profitós als seus fins mercantils. Hi ha qui diu que la guerra del sud d' Africa no es més que la manifestació externa d' una altra guerra comercial, no tant vista entre ls ports de Liverpool y Hamburg, y l' apreciació no es desencaminada si s' pensa ab la empena comercial de Alemania que tants perjudicis ha causat al diner inglés. Aixó no priva que Alemania no s' bellugi, que oficialment feliciti els inglesos per las ventatjas que acaban d' obtenir lluytant y que, per tent, se consenti que la injusticia vagi fent la seva via. Las grans potencies, com los grans sindicats, jogan á la segura. Hi ha masse diplomacia al mon: rahons d' Estat, rahons d' enlayrat interés social, y un farsiment de frases buydas, que serveixen pera amagar grans iniquitats humanes, tencan á pany y clau l' enteniment humà, fan apaybagar sentiments nobilíssims y fan que la humanitat segueixi en mans d' aqueixos senyors frets, sérios y encartonats, fingidors eternals que decideixen á voltas de la sort dels pobles, no inspirats en principis de justicia y sentiments humans, sino moguts per l' egoisme dels acaparadors de la riquesa de las societats ó per lo despit eixit d' una mesquina passió humana.

Ah, que n' es de lluny encara la vida nova! Se la ven totjust esclatar á Suissa, á las repúblicas lliures

de l' Africa avuy lluytant ab los inglesos, y á algun poble d' América. Se la sent en las aspiracions de las nacionalitats d' Europa que volen normalisar la vida social dels pobles, y se la coneix per l' apostolat dels pensadors que preparan l' enteniment humà pera que realisi l' deslliurament de las nacionalitats. Mentrestant, lo convenconelisme regna arreu, la humanitat sense ideals y excéptica segueix embrutintse ab lo sensualisme, y la direcció política dels Estats, hipòcritament relligiosa pero volteriana de fet, ó be ab la farsa del laicismo humà, pero en realitat satisfent ab cinisme totes las concupiscencias, segueix enervant pobles afavorint tots los vicis socials y humans, ab lo propósit d' anar allunyant lo moment de que, redimits dels seus defectes, puguin governarse per sí mateixos. Las lluytas á cops de pany horriblement inhumanas; espectacles sanguants de las plassas de toros; las embrutidoras lluytas de feras; lo joch degradant de las bossas, dels cassinos, dels hipódroms, de las lluytas; la esperveradora beguda, veritable cangrena social; la pornografia per tot, el teatro, el carrer, al periódich, á las costums; la lenitat de la justicia pera las malifetas; la sofisticació de tots los queviures; la falta absoluta de l' acció cada dia més extesa de las malalties contagiosas de tota mena, son los elements que ls que governan los Estats no combaten y aprofitan, perque ni l' enteniment ni la força dels pobles arribi á possehir l' acció indispensable pera enderrocar tot aqueix mon vell inhumà y farsant, sense amor y sense Deu, y al que s' viu sols pera gosar, no ls goigs lícits y normals de la naturalesa, sino ls egoistas y antihumanos que s' compran pagantlos ab la vida dels altres ó ab la propia vida. L' amor al próxim per amor á la dignitat de la propia vida, no s' coneix á n' aquesta societat revellida y degradada, que sols viu, en tots los estaments, matant y suicidantse. A las guerras s' hi vessa sang; lo treball explotat neuleix las vidas; los vicis esmortuizeixen; per una rancúnia s' mata la falta d' higiene marceix. Y s' vessa la sang, y s' neuleixen las vidas, y s' esmortuizeixen las existencias, y s' mata, y s' marceix la vitalitat, sols pera obtenir goigs sensuals ó pera no privarsen! ¡Q trist estat lo del esperit humà á n' aquestos temps que s' dihen civilisats, pero que no ho son gens, perque sense moral humana no hi ha civilització!

Y no s' digui que la humanitat será sempre aixís, y que sols l' idealisme pot portar á concebir als homes sense ls defectes senyalats. Dir aixó no es una rahó, y sobretot s' ha d' entendre que si es cert que de defectes n' hi haurá sempre á la humanitat, també ho es que n' hi haurá molts menos que ara, y sobretot que ls senyalats, grans defectes socials deguts á la antinatural constitució dels grans Estats, desapareixerán en grandíssima part, com n' han desaparegut d' altres que no son á la historia, pero no ja als nostres temps, y com ho prova l' fet de que á alguns nucleos socials no hi son pas tan extesos, com á aquestas societats estacionarias del tot pera lo veritable progrés de la civilització. No son ideals la resolució dels prebles sociològichs del treball, ni la abolicció dels espectacles sanguants, ni detenir l' alcoholisme, ni la severitat en embestir la maldat, ni la prohibició de las indecencias sensualistas, ni l' vetllar pera la salut del poble emprisonat als que fan negociis criminals ab los aliments, ni l' fer sanitosos los centres urbans, ni l' fer desaparèixer malalties; no, aixó no son malalties, com tampoch ho es lo regularisar las costums públicas y la vida social, y que no son hi han fets que ho proban,

pero que encara que no hi fossin, ningú sense ridiculisar-se podria afirmar que es idealisme creure en la correcció dels defectes senyalats.

Com que la evolució social que ha de portar á la humanitat á la millora desitjada ha d' esser promoguda, y aixís ha sigut sempre, per la evolució de las consciencias y no per l' acció dels poders gubernamentals, es necessari que tothom que se senti altruista sia apóstol de la nova vida, ab lo fi de que la millora dels individus se n' segueixi l' perfeccionament de la societat. Mes com lo progrés moral humà y, per tant, la major civilització, va absolutament unida ab la constitució de la societat, es impossible separar del apostolat particularista que arreu se realisa pera regularisar la vida dels pobles aqueix apostolat social de perfeccionament moral. Cal que ls catalanistes ho tinguin ben present pe a que al propagar los principis del Catalanisme ho fassin sempre vivificantlos ab aqueixas aspiracions humaníssimas que al arribar á la realitat tant perfeccionarán la moral dels homes. Lo Catalanisme no se n' accontenta de conseguir ventatjas polítiques; vol assolir també la major perfecció social possible. Y en aixó no fa més que seguir la tradició catalana

D. MARTÍ y JULIA.

Lo socialisme segons los pobles

Un notable escriptor francés, Gustau Le Bon, quinas afirmacions no son pas sempre acceptables sens discussió, (ni a guinas, després d' ella y tot) però al que no s' pot negar un verdader talent d' observació de las ànimas de las grans masses, ha publicat de poch un libre que hè pot calificarse d' interessantíssim, ab lo títol de «Psychologie du socialisme», en lo qual estudia detingudament aquest, més que com á doctrina científica, com á manifestació d' un estat psíquich determinat dels homes y dels pobles que l' professan, combaten-lo en son conjunt en las sevas fórmulas actuals més ó menos radicalment colectivistas, per entendrel un obstacle grossíssim pel progrés, y causa segura de la ruina dels Estats que arribessin á adoptarlo pera la seva organizació política-económica.

Mes, fins apart del interés que treballs socials d' aquesta naturalesa han de tenir sempre en un país com Catalunya, al que tant li convé una ferma y práctica direcció en aquets estudis, la obra den Le Bon, es especialment interessant pels catalans, per un determinat punt de vista, á que dedica una bona part d' ella. Me refereixo á la seva afirmació de que las concepcions socials més fonamentals, varian segons los pobles, essent per aixó que l' socialisme s' presenta conc-but en diferents maneres, y presentant caràcters ben distints segons las rasses històricas, casi anàlech al de nacionalitats, encara que més ampli y comprensiu.

Segons en Le Bon, las institucions son creacions de las rasses; y moitas vegades noms semblants serveixen pera designar cosas fonament diferents.

Las simples institucions polítiques, pera ell, signifícan ben poch; no son més que un vestit exterior, com tots los vestits, sens influencia real á l' ànima d' aquells a que abriga. Aixís pera ell, l' ideal social dels anglo-saxons es ben clar, y es esencialment lo mateix en la monarquia inglesa y en la República dels Estats Units. En cambi (y aixó es un fet evident desde l' estudi den Taine) los ideals de Fransa

ben cambia ben poch desde l' Antich Régim, no havenhi influhit casi gens las distintas formas de las instituciones fonamentals del Estat francés.

Aplicant sas ideas al socialisme, y estudiand los caractera que aquest presenta a Fransa, a Alemanya y als paisos angle-saxons (dels que com tota la gent ilustrada de la Fransa actual... y de tot lo mon, fora d' Espanya, n' es en tot lo social, un decidit admirador), demostra la influencia que en la formació, progressos de la propaganda, y solucions prácticas del socialisme tenen o concepte que del Estat se té en cada pais, y las qualitats fonamentals del esperit nacional.

Ahont com en los paisos angle-saxons l' individu té com a qualitat características l' iniciativa, l' energia, la voluntat, y sobre tot l' imperi sobre sí mateix, ó sigui la disciplina interna que dispensa al home de buscará fora d' ell, las guias de sa conducta l' ideal social porta a reduhir lo mínimum l' acció del Estat, y al máximum a del individu; mentres que passa tot lo contrari en aquelle altres pobles, en que l' individu s' acostuma a buscarho tot fora de sí mateix, sos sentiments y sas opinions, son medis de viure, y fins sa conducta, confiant sempre més que en son propi esfors, en l' ajuda dels altres, que en lo social se tradueix necessariament en l' ajuda del Estat.

Aquestos idea's diferents se transparenten d' una manera ben clara en los progressos del socialisme y n' allunyan ó n' fan augmentar los perills. En los primers, lo justísim desig de progrés y de mejora de condició de las classes obreras, no porta a un augment inconsiderat é irreflexiu de l' extensió del poder del Estat, sino a un perfeccionament constant del individu, en son valor moral, en sa educació, en sas aptituts pel treball, confiant sempre en sas propias iniciativas y en sa energia, y no exigint d' aquell més que 'l respecte a tots los drets; creantse aixís, tot lo més, socialismes com l' inglés, que no sabem fins a quin punt pot anomenarse socialisme. En cambi, als paisos germánichs y latins, en aquestos sobre tot, y més que n' cap a Fransa, aquell nobilísim desig no s' tradueix sino en l' acaparament pel Estat de todas las funcions socials, y a l' aspirac ó colectivista, en qualsevol de las sevas variades formas, però que tendeix sempre a la supressió de l' iniciativa, de la energia, de la personalitat del individu, per l' imposició d' un Estat xuclador, en tot, provehidor de todas las necessitats dels ciutadans.

Inútil es dir quina d' aquestas duas innegables tendéncias fa avansar ó retrassa als pobles. Lo doctor Le Bon, gran patriota francés, encare que gens excusador dels defectes de sa rassa, dedica son notable libre especialment a fer veure los mals de la tendencia latina, per si encare te temps Fransa para retrocedir y adoptar un régime educador de las energías individuals.

Donchs bé, lo que ell pensa para Fransa, ab major motiu y ab més favorables condicions, per tractarse d' un poble que en molts cosas tot just está formantse, devém ferho nosaltres per Catalunya. Lo poble catalá ab tot h' ser llatí, s' acostuma molt més al primer que al segon dels tipos descritos per en Le Bon; no té desgraciadament avuy per avuy la superioritat social dels angle-saxons, pero en aquest punt de las energías individuals y de l' acció del Estat s' acostuma (y sobre tot se pot posar en condicions d' acostarshi molt més) al tipo inglés, que no pás al francés, que dintre d' Espanya se troba representat perfectísimament pel poble castelá.

Aquestas características diferents, y es una confirmació ben práctica de las teorías den Le Bon en aquest punt, se tradueixen en las reivindicacions obreres, diguémne socialisme, catalá y del rescant d' Espanya.

Lo socialisme pur, lo socialisme del tipo alemany, ab son aparat científich, ab sos idealismes, ab son caracte religiós en la propaganda, en las afirmacions y en la manera cega de ser professat, es, a Catalunya mateix, predicat principament per castellans. No hi ha perqué anomenar cap dels principals propagandistas, perquè 'ls coneix tothom que ha seguit una mica l' moviment obrer en los darrers anys. En cambi, las organizaciones fortes de treballadors, fetas sempre, més ab objectius práctichs, momentanis y locals ó d' ofici que ab lo pensament d' ideals transformacions de la societat universal, han sigut d' gudas a catalans. No se si topan l' un y l' altre esperit; pero un dia ó altre toparán per obedir a pensaments fonamentals ben diferents.

Aquesta diferenciació se ven ben clara en los resultats que están ja donant las respectivas propa-

gandas. Lo socialisme com a partit, está relativament a l' importancia, ilustració y tendéncias de la nostra població obrera, molt poch desenrollat a Catalunya; en cambi, las ventajas que l' obrer catalá, ab son fort esperit d' associació, conseqüencia lògica de son enérgich individualisme, va obtenint constantment, son incalculables.

Y aixó ho obté sense cap concurs del Estat, la esperansa del qual anima lo socialisme incipient d' altres regions, plé de perills para to as, com que tendeix a fer del actual Estat centralista y uniforme, un Estat socialista burócrata de la pitjor mena.

LLUIS DURÁN Y VENTOSA.

Crisis parcial

Los corresponsals a Madrid anuncian com a molt probable, para aixís que las Cortes se tanquin, una reorganissació del ministeri que presideix lo senyor Silvela, entrant a formar-ne part els marquesos de Vadillo y d' Aguilar de Campó, y 'ls senyors Garcia Alix y Sánchez Toca.

Ja fa molt temps que aquesta combinació es objecte de comentaris en sério, en los círcols polítichs madrilenys. Ja es sapigut que allí las combinacions de personal, es l' únich que s' hi pren en sério. Per altra part, tothom ho sap que cada un d' aquells senyors, que 's tenen a sí mateixos per personatjes de primers, no s' hi resignan gens a ocupar durent lo temps que quedí de dominació silvelista 'ls secundaris llocs que han pogut alcansar; y que ni 'l marqués de Vadillo n' está content d' ocupar indefinidamente la subsecretaria del ministeri de Gracia y Justicia, quina cartera ha oregut tenir a las mans tantas vegadas; ni 'l d' Aguilar de Campó considera prou recompensats sos serveys ab la vara d' Alcalde de Madrid, ni 'l senyor Sánchez Toca, eminencia que uns se pensa entendre en regionalisme y en marina, troba just que essent tant sabi encare no hagi sigut ministre ni dissimula 'l senyor Garcia Alix que deu haver guanyat una cartera ab los molts serveys que al Govern ha prestat, presidint lo Congrés, en moments ben apurats per la vida ministerial del senyor Silvela.

Tot aixó es sapigut. Lo que no se sap de la mateixa manera es que aquestos senyors representin res, ni que la seva entrada en uns ó altres Ministeris pugui influhir en una nova orientació de la política; es significació especial ni en política general, ni en punts concretis. De decidirse en Silvela a fer los ministres, pot barrejar sos quatre noms ab los de las quatre carteras quin possehidor vulgui cambiar, y adjudicarlas a la sort; tots serveixen para todas, ó sigui para cap.

Reorganissacions de Ministeris en aquesta forma, com se comprén, no tenen cap importancia, ni fa son anunci més que perllongar lo fástich que aquesta mena de política inspira al país. No obstant, lo parlar d' ellas es a Madrid la conversa política per excelencia; y fins si aném a tenir en compte efectes de l' opinió, modificacions ministerials d' aquesta naturalesa, son las que han de produhir allí millor impresió.

Ministres que no tinguin res en que pensar de plans de reforma, ni d' iniciativas trascendentals, ni cosa que s' hi assembli, son los que allí convenen... Qué més se vol? Aixís tenen més temps para servir als amichs?

La guerra anglo-boer

¡Lo que son las cosas! Quan la sort afavoreixia als boers, quan derrotavan en pochos dias als tres exércits inglesos que per diferents indrets los atacavan, casi tots los diaris pressagiavan l' ensorrament d' Inglaterra, ridiculizavan l' exércit inglés y asseguravan lo triomf definitiu de las petites repúblicas sudafricanas. Y ara, després de la rendició de Ladysmith, aquells mateixos diaris predicavan una crehuda universal contra Inglaterra, quin poderiu tot ho amenassa y donan com a absolutament segur l' extermini del poble boer.

Y a nostra escuadra, ni allevoras estaban en lo cert, ni ho están ara. Ni las derrotas d' ahir ni las victorias d' avuy, tenen la trascendencia que se 'ls hi ha volgut atribuir, no sols per lo que afecta al resultat de la guerra, sino per la sort d' Inglaterra. Y es que es una veritat may desmentida lo que diguá Montequien de que «un Estat que s' enfonzi per la pérdida d' una batalla es que estava prou corcat para que 'l resultat d' una batalla pogués enfonzrla». Y a nosaltres, a la veritat, ab tot y las simpatias que sentim pel poble boer, no estém encegats fins al punt de no reconeixe que Inglaterra es forte, molt forte, més pel seu perfeccionament social que per las sevas esqua-

dras, y que pot sufrir una y meltas desfetes sense que per aixó arribi la hora en que s' legi de reunir ab los Estats que agonitzan.

Al comensar la guerra anglo-boer, no s' he oregué ningú que fos una guerra ab grans batallas campals, en que entrenessin en foeh verdadera exército d' una banda y altra. Cregué tothom que fora una guerra de sorpressa en que 'ls boers, aprofitant tots los recursos de la naturalesa, defensarian lo seu terrer pam a pam, obligant a Inglaterra a seguir una lluyta cega en vides y en diners, y sense gloria.

Deput a la superioritat numérica en que 's trobaren los boers al comens de la guerra, pogueren aventurarse a pendre la ofensiva, y sitiaren places importants com Ladysmith, Mafeking y Kimberley, y derrotaren en grans batallas als generals Buller, Methuen y Gatacre. Pero tots aqueta triomfs, que valgueren als boers l' admiració y l' entusiasme del mon enter, no podian durar. Obedián a la circumstancia accidentalíssima y momentania de tenir una superioritat en homes y en armament, que havia de desapareixe. Y efectivamente, desaparecude aquesta superioritat, las victorias sorollosas d' ahont s' han tornat desfetes més sorollosas encare.

Tot lo oocorregut fins ara en la guerra anglo-boer, ha de considerarse com a preliminar. Fins ara 'ls termes estaban alterats: los qui han de ser invasors eran invadits.

Si l' exércit boer, dividintse en petits destacaments s' escampa pel territori del Orange y 'l Transvaal para resistir per tots los medis l' avansament del exércit inglés, pot dirse que ara la guerra comensa y que ara comensan las grans dificultats para Inglaterra.

Més, sembla que no es aquest lo plan que porta 'l general Joubert. Sembla que després d' abandonar lo siti de Ladysmith, está acumulant als voltants de Bloemfontein la major part de las forsas de las duas repúblicas aliadas. Si aixó es cert, no passarán molts dias fins a que 's dongui una gran batalla, en la que lluytarán la major part de las forsas enemigas mandadas pels dos generalíssims.

Lo resultat d' aquesta batalla pot ser molt més funest pels boers que pels inglesos, y sols se comprén que s' hi arriquis 'l general Joubert pel perill de que l' Orange abandoni 'l Transvaal al trobarse invadit pels inglesos.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 6 de Mars de 1900 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Obser particular. Data: 9 m. 753, 72, 41, Ras; 3 t. 754, 65.

Table with 6 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxima, Minim., Ter. tip.), VENTS (direcci., clase), NUVOLS (can.). Data: 9 m. Sol. 19.4, 3, 0, Cumul 0.2; 3 t. Sombra 12, 9, 0, 0.3.

Hem rebut sagells de la «Unió Catalana» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

Morta al dia anterior ahir fou conchuida a la última morada lo cadavre de la Sra. D.ª Jacinta Barri de Domenech, Vinda de Llevat, mare de nostres amichs D. Ernest y D. Anton Llevat y Barri y tia aixís mateix de nostres també amichs D. Joan Roig Mallafré y D. Anton Serra Pamies actual Diputat provincial per aquest districte.

Un numerós acompanyament acudí a rendir lo derrer tribut a la finada, quedant ab tal motiu demostradas las simpatias que entre aquestos vehins gosan las familias Llevat, Roig y Serra, a las que doném, aixís com a dits referits amichs nostres, nostre pèssim més sentit.

En lo dia d' ahir seguí la temperatura en igual descens que 'l dilluns.

Lo fret que 's deixá sentir fou intens, com no l' havia fet en molts dias dels més crús del actual hivern.

Si aquesta nit se reuneix suficient número de senyors regidors, l' Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana.

Aquesta setmana no hem rebut la visita de nostre apreciat confrere «La Veu del Segre», de Lleida.

Abir per los dependents de Consums foren decomulant 12 kilos de tocino y botifarras per tractar d'introduhirse fraudulentament.

Hem tingut tres dies de gelada que segons nos manifesten alguns agricultors, ha sigut general en nostra comarca y per lo tant molt perjudicial para 'ls arbres y plantas que comensavan a brotar.

Lo Tribunal Suprem ha acordat que es potestatiu en los interessats valdres d'assessors, alon ó no lletra para la celebració dels judicis de faltes, ab arreglo a lo dispost en l'article 858, en relació ab lo número 7 del 858, si be deurá satisfar los honoraris ó drets que aquells devenguessin, la part que utilitzés sos serveys, encarque los condenada en costes la contraria.

Lo Montseny y 'ls Pirineus catalans están completament coberts de neu.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja la quantitat de pessetas 922'66.

Hem rebut lo quadern de Mars del *Resumen de Agricultura*, que conté 'ls següents articles: «Viticultura», «Páginas negras», «Las agallas de las hojas y su remedio», «Granjas del porvenir», «El estiércol de cuadra», «Utilidad agrícola del lisola», «Araño de balance», «El piojo de San José en 1896-97», «Una enfermedad peligrosa para los obreros agrícolas», «El orín de los cereales y las uredináceas», «El azafrán». Conté ademés aquest número nutridas seccions de «Crónica agrícola» y «Revista comercial».

Aquesta important Revista se publica cada mes en forma de gros quadern de 48 páginas. La Redacció contesta gratuitamente las consultas agrícolas dels suscritors. Se suscriu en la Administració, Pl. 5, Barcelona.

En contestació á la demanda feta per l'Agrupació Catalanista de Vilassar al Ajuntament para que rotulés los carrers y passas en catalá, ha contestat aquest que tenint en estudi un nou plan de numeració de carrers, quan arribi 'l cas tindrà en compte las oportunas observacions de l'Agrupació.

Ademés havia demanat la patriótica Agrupació que s'ordenés als serenos que cantessin en catalá, petició que ha sigut atesa.

Diu un diari de Barcelona:

«Ans d'ahir á las non matí, se va rompre un fil protector dels tranvías eléctrics en lo Passeig de Sant Joan, ferint en diferents parts del cos á un home de 43 anys, natural d'Agramunt, essent conduhit al dispensari del districte del Institut, ahont se li va practicar la primera cura.

Una hora més tert, mentres s'estava arreglant la averia, se va despendre un altre fil en lo mateix lloch, causant varias contusions á un venedor de periódichs, de 20 anys, natural d'Igualada.»

Llegim en lo valent periódich *Gent Nova*, que aviat se fundará un Centre Catalanista á Badalona.

L'aspecte del blat ha millorat molt en nostra provincia. En cambi l'aspecte de las oliveras es cada vegada més trist y fa creure que 'l desastre supera 'ls cálculs més pessimistas.

Pel ministeri de la Guerra s'ha publicat una Real ordre disposant que las clases y quetes que, procedents del disolt batalló expedicionari de Filipinas, han desembarcat en lo port de Barcelona, quedin agregats, ab carácter interi, á la plassa de Barcelona, fins la declaració definitiva de la situació que 'ls hi correspongui.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Las Llegas del Diví Redemptor.
Sant de demá.—Sant Jeliá.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 4

De Newcastle en 10 dias v. rus Patria de 541 ts. ab carbó mineral para 'l «Gas» de Reus, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

De Torrevieja en 5 dias llant Constancia de 66 ts., ab 120,000 ks. sal, á la ordre, consignat á don Manuel Rodriguez.

Cap.

Entradas del dia 5

De Cete en un dia v. Cervantes de 296 ts., ab 650 boons buys á varis senyors, 50 paquets de palla y 14 id. dogas á la ordre.

De Sant Feliu en 4 dias berg. gol. Juan, de 119 ts., ab tránsit, consignat á don Menel Rodriguez. (Entrá d'arribada).

Despatxadas

Para Sant Carlos llant Teresa, en lastro.

Para Cete v. Cervantes, ab ví.

Para Palma de Mallorca pail. San José y su amada Espora, en lastro.

Para Isla Cristina y eso., bal. Dos Amigos, ab efectos.

J. Marsans Rof

Representant en feus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	73'12	Aduanas	102'50
Exterior		Norts	55'55
Amortisable		Alicants	75'75
Cubas 1896	86 12	Orenses	16'75
Cubas 1890	72 50	Obs. 6 0/0 Fransa	
Filipinas	90'37	Id. 6 0/0	50'25
Exterior París	70'25	Id. 3 0/0	

GIROS

París 30'60 Londres 32'80

Ordres de Bolsa para Barcelona Madrid y París.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.— Descompte de cupons.— Compra de monedas d'or y bitllets de tots los paissos.— Giros sobre Barcelona y Madrid.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	73'17	Cubas del 86	86'12
Orenses	16'85	Cubas del 90	72'50
San Juan		Aduanas	102'55
Norts	55'55	Ob. 5 0/0 Almansa	97 87
Fransas		Id. 3 0/0 Fransa	50'37
Filipinas	90'25		

PARIS

Exterior Madrid 70'05

GIROS

París 30'60 Londres 32'85

Se reben órdenes para operaciones de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables de Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetza.		32'45	
» 8 dias vista			
» vista		32'65	
París 90 dias fetza			
París vista	30'15	30'	30'15
Marsella 90 dias vista			
Perpinyá			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		700	
Industrial Farinera	650		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	625		
Manufacturera de Algodón	155		
Companyia Reusense de Tranvías	25		

Proximament sortirà «La Ilustració Llevantina»

Revista dezenal d'arts, ciencias, literatura y actualitats.

Compendrá 'l moment intelectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló.

Estará á l'altura de las millors Ilustracions extranjeras.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudatives com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

Anuncis particulars

Mas

Ab caudal d'aigua propi.

Se 'n ven un, á un quart de la Ciutat; d'once jornals de terre; que compte ab mina propia, y condució d'aigues perfectes. Bon camí y casa, de construcció moderada; ab habitació para pequesos y amo de la finos; corral y dependencias para 'l bestiar exte. exte. Para informes dirigirse á l'imprenta.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo duenyo de dit establiment, lo vendrá mitjant tracte personal. Para informes al mateix duenyo.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d'aquesta CARTILLA RUSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Esta CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta imprenta.

Telégramas

Madrid 6.

La Reina ha rebut un telégrama de felicitació, del Emperador de Alemania y la oficialitat del regiment de Potsdam, ab motiu de la estada á Berlin de la embaixada espanyola.

—Avans d'aixecarse la sessió d'ahir del Congrós, se va aprobar la lley de tabachs.

—Lo senyor Silvela ha negat que Inglaterra nos exigeixi la cessió de Canarias per haver vengut á Alemania las Marianas y alsos.

A aquest tema dedican un article varis periódichs, indicant la conveniencia de que tinguém judici y prudencia.

—Los frets son intens en tota Espanya.

En lo Nort han caygut copiosas nevadas.

La temperatura, en Madrid, segueix descendint.

—S'espera que avuy quedarà resolta la vaga dels conductors de tranvías de Valencia.

París 6.

Dihen de Londres que las declaraciones fetas en lo Parlament presentant com inevitable la aneició de las Republicas sud-africanas, han soliviantat als «afrikanders» de la colonia del Cab, provocant desordres contra la metròpoli.

També los fills del psís á Natalia mostren aversió al domini inglés, que amensassa ser cada dia més estret.

—Telegrafia de Washington, que la república de Costa Rica se disposa á declarar la guerra á Nicaragua.

—Lo diputat Pretorius, que perteneix al departament colonial del Cap, ha declarat que defensará la independencia de l'Orange y 'l Transvaal.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

